

**ΘΕΜΑ: ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΗΓΟΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

1. Με το ν. 2477/1997, που δημοσιεύθηκε στις 18 Απριλίου 1997 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (φ. 59), συνεστήθη ανεξάρτητη διοικητική αρχή που ονομάζεται “Συνήγορος του Πολίτη”. Για την πλήρη εφαρμογή του νόμου αυτού απαιτείται να πληρωθεί σειρά κανονιστικών και πραγματικών προϋποθέσεων που προβλέπονται στις διατάξεις του.

Οι προϋποθέσεις υποδιαιρούνται σε πέντε βασικές ενότητες, με κριτήριο τα επιμέρους θέματα που αφορούν. Η κατάταξη των ενοτήτων προσδιορίζεται με βάση τη χρονολογική σειρά που πρέπει να τηρηθεί για την λειτουργία της Αρχής.

Α. Επιλογή Συνηγόρου του Πολίτη και βοηθών Συνηγόρων

1) Τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής για τη διατύπωση γνώμης εκ μέρους της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, προκειμένου να επιλεγεί ο Συνήγορος του Πολίτη (άρθρο 2 παρ. 2).

2) Έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών για τον καθορισμό των αποδοχών του Συνηγόρου του Πολίτη και των βοηθών Συνηγόρων (άρθρο 2 παρ. 7).

3) Γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για την επιλογή του Συνηγόρου του Πολίτη, σύμφωνα με τη διαδικασία που θα προβλέψει ο Κανονισμός της Βουλής (άρθρο 2 παρ. 2, εδ. α’).

Σχόλιο: Στο νόμο δεν ορίζεται ρητά το αρμόδιο, για την κίνηση της διαδικασίας, όργανο. Καθ’ ερμηνεία του νόμου πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διαδικασία κινείται με έγγραφο του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης που αποστέλλεται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και στο οποίο περιέχεται η εισήγησή του για το προτεινόμενο πρόσωπο.

4) Επιλογή του Συνηγόρου του Πολίτη από το Υπουργικό Συμβούλιο (άρθρο 2 παρ. 2, εδ. α’) και έκδοση προεδρικού διατάγματος για τον διορισμό του (άρθρο 2 παρ. 2, εδ. α’)

5) Πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για τον διορισμό των βοηθών Συνηγόρων, μεταξύ των οποίων και ο αναπληρωτής του (άρθρο 2 παρ. 2, εδ. β')

6) Έκδοση της απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για τον διορισμό των βοηθών Συνηγόρων καθώς και του αναπληρωτή του Συνηγόρου του Πολίτη (άρθρο 2 παρ. 2, εδ. β').

Β. Κανονισμός Λειτουργίας της Αρχής

1) Έγγραφο του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης προς τον Συνήγορο του Πολίτη για τη διατύπωση γνώμης του τελευταίου ως προς τον κανονισμό λειτουργίας της Αρχής (άρθρο 5 παρ. 9).

2) Διατύπωση σύμφωνης γνώμης του Συνηγόρου του Πολίτη (άρθρο 5 παρ. 9).

Σχόλιο: Ο Συνήγορος του Πολίτη καλείται να συμπράξει στη διαδικασία αυτή χωρίς να έχει στελεχωθεί η Αρχή. Η έκδοση όμως του Κανονισμού είναι αναγκαία προκειμένου να πληρωθούν στη συνέχεια οι θέσεις του επιστημονικού προσωπικού και να οργανωθεί η Γραμματεία.

3) Αποστολή σχεδίου προεδρικού διατάγματος για τον κανονισμό λειτουργίας της Αρχής στο ΣτΕ προς επεξεργασία, και έκδοσή του μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (άρθρο 5 παρ. 9).

Γ. Επιλογή Διευθυντή και υπαλλήλων Γραμματείας

1) Δημόσια ανακοίνωση για την υποβολή υποψηφιότητας μεταξύ όσων επιθυμούν να καταλάβουν τη θέση του Διευθυντή Γραμματείας (άρθρο 5 παρ. 3, εδ. α').

2) Επιλογή του Διευθυντή από τον Συνήγορο του Πολίτη (άρθρο 5 παρ. 3, εδ. β').

3) Απόφαση Υπουργού Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης για την απόσπαση του επιλεγέντος για τη θέση του Διευθυντή Γραμματείας (άρθρο 5 παρ. 3, εδ. β').

4) Πλήρωση θέσεων Γραμματείας - κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου - με μετάταξη ή απόσπαση υπαλλήλων από δημόσιες υπηρεσίες, μετά από δημόσια ανακοίνωση (άρθρο 5 παρ. 4).

Σχόλιο: Στο νόμο δεν ορίζεται ρητά το αρμόδιο για την επιλογή όργανο. Ερμηνεύοντας τη σχετική διάταξη, ενόψει και της ρύθμισης για τον Διευθυντή Γραμματείας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η σχετική αρμοδιότητα ανατίθεται στον Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος επιλέγει μεταξύ όσων υποβάλλουν υποψηφιότητα.

5) Για τις μετατάξεις ή αποσπάσεις απαιτείται απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του οικείου Υπουργού (άρθρο 5 παρ. 4).

Δ. Επιλογή επιστημονικού προσωπικού

1) Έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών για τον καθορισμό των αποδοχών των 30 ειδικών επιστημόνων του (άρθρο 5 παρ. 6)

2) Δημόσια πρόσκληση του Συνηγόρου του Πολίτη, για την πλήρωση 30 θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού (άρθρο 5 παρ. 1, εδ. α').

3) Έκδοση απόφασης του Συνηγόρου του Πολίτη, με την οποία συγκροτείται πενταμελής επιτροπή από τον ίδιο, δύο βοηθούς Συνηγόρους, ένα καθηγητή Πανεπιστημίου και ένα ανώτατο δικαστικό λειτουργό (άρθρο 5 παρ. 1, εδ. β').

4) Προεπιλογή μεταξύ αυτών που υπέβαλαν υποψηφιότητα από τον Συνήγορο του Πολίτη (άρθρο 5 παρ. 1, εδ. β').

5) Επιλογή από την επιτροπή που αξιολογεί τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων και την προσωπικότητά τους με δημόσια συνέντευξη (άρθρο 5 παρ. 1, εδ. β').

6) Έκδοση απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για τον διορισμό των επιλεγέντων (άρθρο 5 παρ. 1, εδ. δ').

Ε. Επιλογή αποσπασμένων υπαλλήλων

1) Έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών για τον καθορισμό ειδικής πρόσθετης αμοιβής των αποσπασμένων υπαλλήλων του άρθρου 5 παρ. 2 (άρθρο 5 παρ. 6, εδ. β').

Σχόλιο: Η απόφαση αυτή πρέπει να συνδυασθεί με την προβλεπόμενη για τις αποδοχές του ειδικού επιστημονικού προσωπικού (βλ. σχετικά παραπάνω Δ1).

2) Δημόσια πρόσκληση Συνηγόρου του Πολίτη για υποβολή υποψηφιότητας εκμέρους υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Τραπεζών ελεγχόμενων από το Δημόσιο ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, προκειμένου να πληρωθούν με απόσπαση 40 θέσεις υπαλλήλων της Αρχής (άρθρο 5 παρ. 2, σε συνδ. με παρ. 1 εδ. α').

3) Συγκρότηση πενταμελούς επιτροπής με απόφαση του Συνηγόρου του Πολίτη, στην οποία μετέχει ο ίδιος, δύο βοηθοί Συνήγοροι, ένας Καθηγητής Πανεπιστημίου και ένας ανώτατος δικαστικός λειτουργός (άρθρο 5 παρ. 2 σε συνδ. με παρ. 1, εδ. β').

Σχόλιο: Η απόφαση συγκρότησης επιτροπής για την επιλογή του ειδικού επιστημονικού προσωπικού μπορεί να ισχύσει και για την επιλογή των προς απόσπαση υπαλλήλων (Βλέπε σχετικά παραπάνω Δ3).

4) Προεπιλογή μεταξύ αυτών που υπέβαλαν υποψηφιότητα από τον Συνήγορο του Πολίτη (άρθρο 5 παρ. 2 σε συνδ. με παρ. 1, εδ. β').

5) Επιλογή από την επιτροπή που αξιολογεί τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων και την προσωπικότητά τους σε δημόσια συνέντευξη (άρθρο 5 παρ. 2 σε συνδ. με παρ. 1, εδ. β').

6) Έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του οικείου κατά περίπτωση Υπουργού για τον διορισμό των επιλεγέντων (άρθρο 5 παρ. 2).

ΣΤ. Στέγαση και υλικοτεχνική υποδομή

Είναι προφανές ότι πρέπει εγκαίρως να γίνουν όλες οι αναγκαίες ενέργειες για να στεγασθεί η Αρχή, και να αποκτήσει την πρόσφορη υλικοτεχνική υποδομή.

Αθήνα, 19 Μαΐου 1997